

Mussolini za latinski blok. - Mornariški program sprejet.

ITALIJANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK ZA ZDRUŽENJE S FRANCIJO. — SVET LIGE NARODOV KONČAL ZBOROVANJE, MESECA MARCA SE BO ZOPET SEŠTAL IN NADALJEVAL Z DELOM.

Pariz, Francija. — Italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini zna obratiti plašč po vetru, kakor le malokdo. Skrb, da bo Italija ostala brez prijateljev, odkar ji je tudi Anglija začela obračati hrbet, je privedla Mussolinija do tega, da je začel razmišljati, kako bi to preprečil in svoje stališče zboljšal. Sinila mu je v glavo dobra misel — ustanovitev latinskega bloka, vključno s Španijo, Portugalsko in Južno ter Centralno Ameriko. Svet pozna zahrbtnost in hinvastvo Italije ter intrige Mussolinija. Mogoče je, da bo svoj načrt lahko izpeljal, ker si Francija želi dobrih odnosov z Italijo. To pa je tudi prilika, katero tako dobri diplomati kakor je Mussolini, ne bo pustil iti mimo, da bi je ne izrabil. Kar naenkrat je sprejnil svoje sovraštvo do Francije, katero je tako očitno kazal — v največjo prijateljstvo. Rekel je, da Francijo ljubi — Francozi in Italijani so kakor bratje. Čeprav se včasih malo pokrogajo med seboj, vendar jih veže prijateljska in bratska vez, ker se odkritosrčno ena drugo ljubite.

Načrt Mussolinija ima dalekosežne namene. Radovedni smo, kaj bodo nato odgovorili Francija in drugi narodi. Kaj bodo rekli Zed. drž.? Gotovo bodo o zadevi dobro razmišljali, ker hoče Mussolini imeti v latinskem bloku tudi Južno in Centralno Ameriko.

"Absurdno je misliti, da mi iščemo s kom konflikta. Nihče ga noče. Svetovna vojna nas je utrudila in si želimo miru. To naj velja za vse — tudi za Balkan." Tako pravi italijanski diktator Mussolini.

Zeneva, Švica. — Osem in štirideset zborovanje Sveta lige narodov se je končalo. Z delom so zadovoljni, kajti vse je šlo lepo in mirnim potom. Med člani je vladala resna volja, za ohranjenje miru med narodi. Prihodnja seja se bo vršila meseca marca.

GUVERNER JOHNSON V ŠKRIPCIH.

Johnson preprečil zborovanje v državnem kapitolu. — Člani zbornice so imeli sejo v hotelu. — Johnson se bo pokoril sodnemu odloku.

Oklahoma City, Okla. — Guverner Henry S. Johnson, katerega hočejo člani zbornice spraviti s pota radi njegovih starih grehov, je v mučnem položaju. Da nima čiste vesti znači to, ker se boji poslancev in jim je preprečil z močno vojaško stražo, da niso mogli zborovati v državnem kapitolu. Pred poslopje državne zbornice je postavil močno stražo in nobenemu ni bilo dovoljeno notri. Rekel je, če tega ne bi bil storil, bi ga že bili vrgli na cesto. Člane državne zbornice pa

OGROMNE VSOTE ZA OJAČENJE MORNARICE.

Predsednik Coolidge zahteva od kongresa ogromno vsoto za ojačenje mornarice. — V programu so štiri nove bojne ladje. — Bilijon dolarjev se bo več potrošilo kakor lansko leto.

Washington, D. C. — Zadnje čase veliko čitamo, kako se v Evropi potegujejo za razoroževanje, ker če bi narodi razorožili, ne bilo bi več nobene nevarnosti za mir na svetu. Tudi predsednik Coolidge je bil prejšnje čase za razoroževanje — a sedaj so ga militaristi in vojni dobičkarji prepričali, da je treba velike in močne mornarice, da bo dežela na varnem. Kako slabo vpliva Coolidgeova politika na delo v Evropi za razoroževanje, se je že bilo pokazalo.

Predsednik Coolidge je odobril program za grajenje bojnih ladij za prihodnjih pet let. Bilijon dolarjev več se bo porabilo za ojačenje mornarice, kakor je bilo sklenjeno lansko leto. Ko v resnici ne obstoji nobena nevarnost za deželo, pa se tako ogromne vsote trošijo pod pretvezo, da je nevarnost za deželo in se je treba pripraviti.

V programu je navedeno, da se bo v teku petih let zgradilo 26 novih križark in štiri velike bojne ladje, katerih vsaka bo stala več milijonov dolarjev. Križarke bodo po 10,000 ton in vsaka bo stala okrog \$15,000,000, torej skupno, okrog \$400,000,000. Zgradili bodo tudi tri nosilce za letala in 18 rušilcev.

Coolidge upa, da bodo njegov mornariški program evropske države odobraval in ne bodo mislile, da hoče Stric Sam tekmovali z Anglijo, katere bo močnejši na morju. A že ko je Coolidge v svoji poslanici kongresu omenil o ojačenju mornarice, so se slišali odmevi iz Evrope, in to baš v času, ko se je vršila pripravljala konferenca v Zenevi za razoroževanje.

NESREČA V PREGOVORNIKU.

Lansford, Pa. — Joseph Valenski, star 60 let, premogar, je utonil v rovu št. 9 pri L-high Coal kompaniji, kamor je udrila voda.

to ni zadrževalo, da ne bi zborovali. Najeli so dvorano v hotelu, kjer so imeli sejo. Te se je so se pa le nekateri vdeležili in se tajno domenili, kje bodo pozneje zborovali. Johnson je dal razumeti, da bo čakal kaj bo o njem sklenilo sodišče, kateremu se bo pokoril. Do tega časa pa, tako pravi dalje, je dolžnost, da vse storim, da ne pride do nerednosti.

VELIKA TATVINA SVILE.

Langhorne, Pa. — Roparji so napadli tovorni železniški voz Reading kompanije in se polastili tovora, sirove svile, v vrednosti \$50,000. Železniško osebje se je pač zoperstavilo roparjem, ker pa so bili dobro oboroženi, so morali železničarji mirno gledati, ko so jemali blago iz voza. Napad se je izvršil v bližini Neshaminy Falls.

PREMOGARSKE VESTI.

Tajnik Davis otvoril konferenco, navzoči so bili nekateri operatorji majhnih premogovnikov, unijski voditelji in predsednik Lewis.

Washington, D. C. — V delavskem departmentu se je v terek vršila konferenca, katero je sklical delavski tajnik Davis, z namenom, da bi se prišlo do kakšne podlage med operatorji in premogarji, na kateri bi se obnovila pogajanja za rešitev premogarske krize v Ohio, Pennsylvaniji in severnem delu West Virginije. Tudi zadnji poskusi Davisa, pridobiti operatorje velikih kompanij, so se izjalovili. Navzoči so bili le nekateri operatorji majhnih kompanij, skupina unijskih uradnikov in John L. Lewis, predsednik od United Mine Workers.

"Pozval sem vas skupaj", tako je dejal delavski tajnik Davis, "da bi prijateljskim potom z roko v roki delali na to, da bi odstranili zapreke, ki je na poti, da se ne pride do sporazuma." Nato je takoj nadaljeval: "Naša dežela ne le želi, da bi nastopili boljši časi za premogarsko industrijo, temveč zahteva to. Obžalujem, da so nekateri lastniki premogovnikov odklonili moje povabilo. Rekli so mi, da jih pri obratovanju ničesar ne ovira, torej nimajo pomena, da bi se udeležili konference." Davis je tudi rekel, da se on ne bo vmešaval v spore z eno ali drugo stranjo, ker on zastopa le interese ameriškega ljudstva. Naposled je rekel: "Noben človek ni večji kakor je naša vlada — nihče bi ne smel izostati kogar ona pozivlja." To zadnje velja operatorjem, ki se seje niso udeležili.

Chicago, Ill. — Forrest Gevela, star 39 let, 1849 W. 19. cesta, se je pred dvema tedni malo ranil v prst, zakar se pa ni brigal. Rana se mu je prisadila, šel je v West Side bolnišnico, kjer mu več niso mogli pomagati in je umrl.

Rockford, Ill. — Mrs. Minor P. Webster, je v nedeljo tukaj obhajala svoj 100 rojstni dan. Starka je še pri dobrem zdravju. Ne pozna zobobola in še nikoli ni bila pri dentistu.

Mexico City, Mehika. — Nevarno je biti general v Mehiki. Skupno so postavili k zidu in usmrtili v Mehiki 26 generalov in šest polkovnikov, ki so bili v zvezi z revolucionarji katerim na čelu sta bila generala Serrano in Gomez.

VIHAR NA MORJU.

London, Anglija. — Potniški parnik Celtic, last White Star družbe, ki je odplul 3. decembra iz Newyorka proti Liverpoolu, je na potu veliko preстал v viharju. V petek je bilo najhujše. Pravijo, da že dolgo ne pomnijo tako strahovitega viharja na morju. Tri najst potnikov je zadobilo poškodbe, ko je parnik metalo sem in tja, kakor bi bila mala igrača. Dva izmed ranjenecv sta zadobila težke poškodbe. Parnik je prispel v queenstownsko pristanišče.

Mays Landing, N. J. — Margareta Liliendahl in Willis Beach, ki sta obdolžena, da sta usmrtila dr. W. Liliendahl, soproga prve, je sodišče obsodilo vsakega na deset let ječe.

KRIŽEM SVETA.

Moskva, Rusija. — V Ukrajini je bilo usmrtenih šest oseb, ki so bile obdolžene, da so vohunile v prid Romunije in Francije.

Pariz, Francija. — Paul Billetdoux, star 26 let, Amerikaneč, čigar oče je v Newyorku profesor na sveučilišču, je bil v prepiru s svojim svakom ustreljen.

Managua, Nicaragua. — Maj. E. H. Brainard, vojaški letalec, ki je poletel iz Miami, Fla., v Managujo, se je z letalom vrnil v Zed. drž.

Northampton, Mass. — Mrs. Lemira Goodhue, mati soproge od predsednika Coolidgea, se nahaja v bolnišnici bolna za influenco.

Brainard, Minn. — A. H. Proctor, blagajnik First National banke v Irontonu, je bil aretiran, ker se je ugotovilo, da je bil v zvezi z banditi, ki so oropali banko dne 9. novembra. Plen je znašal \$35,000.

Chicago, Ill. — W. B. Ernst, dijak na Northwestern univerzi, je umrl za poškodbam, katere je zadobil pri letalski nesreči. Okrog 500 oseb je bilo priča, ko je letalo, v katerem je bil kot potnik, treščilo na zemljo. Star je bil 24 let, bil je poročen, zapuščal vdovo in dva otročka.

Pariz, Francija. — Parlament je dovolil s 400 proti 125 glasovom kredit za ustanovitev poštne zračne službe med Parizom in Buenos Airesom via Bakar, Zapadna Afrika. Črta bo otvorena meseca januarja ali najkasneje februarja.

Chicago, Ill. — Forrest Gevela, star 39 let, 1849 W. 19. cesta, se je pred dvema tedni malo ranil v prst, zakar se pa ni brigal. Rana se mu je prisadila, šel je v West Side bolnišnico, kjer mu več niso mogli pomagati in je umrl.

Rockford, Ill. — Mrs. Minor P. Webster, je v nedeljo tukaj obhajala svoj 100 rojstni dan. Starka je še pri dobrem zdravju. Ne pozna zobobola in še nikoli ni bila pri dentistu.

Mexico City, Mehika. — Nevarno je biti general v Mehiki. Skupno so postavili k zidu in usmrtili v Mehiki 26 generalov in šest polkovnikov, ki so bili v zvezi z revolucionarji katerim na čelu sta bila generala Serrano in Gomez.

VOLČJA NADLEGA V PERZIJU.

Teheran, Perzija. — Tudi tukaj je nastopila huda zima. To pa je povzročilo, da so se cela krdela lačnih volkov približala vsem v severnem delu Perzije. Med prebivalci je nastala panika in si ne upajo na cesto. Zveri so pomorile že veliko število glav drobnice.

TRGOVCI POZOR!

Oglasi za božično številk, ki izide prihodnji terek se bodo sprejemali do petka večer 16. dec. Kdor želi imeti oglas v božični številki, ga naj torej izroči upravi lista do omenjenega časa, ali pa nas pokliče na telefon: Canal 0098.

LINDBERGH V MEHIKI.

Washington, D. C. — V tokrek ob 12.29 popoldan se je Col. Charles A. Lindbergh s svojim "Spirit of St. Louis" dvignil v zrak in poletel proti Mexico City, Mehika. Namen njegovega poleta je za tesnejše zbliznanje med Zed. drž. in Mehiko. Le njegovi najboljši prijatelji so bili navzoči, ko se je dvignil v zrak in odletel proti cilju.

EKSPLOZIJA BOMBE.

Teroristi položili bombo v hotelu, ki je eksplodirala; med gosti je nastala panika, detonacija je bilo slišati daleč okrog.

Chicago, Ill. — Čikaški teroristi so postali zelo predrzni. Nič ne pomaga grožnja policijskega vodstva, oni še kar naprej nadaljujejo s terorjem; v vsakem slučaju se pa umaknejo in ne pustijo nobenega sledu za seboj, da jim policija ne more slediti.

V ponedeljek zvečer so položili bombo v popravljevalnici čevljev na 5311 Hyde Park boulevardu, kjer je Cooper-Carlton hotel. Eksplozija je napravila veliko škodo na poslopju in uničila Chetasu stroje, katere je šele te dni postavil nove v svojo delavnico. Detonacija je bilo slišati več blokov daleč na okrog. Pobilo je tudi šipe v oknih na poleg stojišč hišah. Ko se je slišal pok, je za trenutek nastala panika med gosti v hotelu, ki pa so se kmalu pomirili.

V temu delu mesta je več boljših hotelov, v katerih je bilo istočasno precejšnje število gostov. Ranjen k sreči ni bil nihče, dasi so kosi kamena in stekla leteli na vse strani.

Chetas lastuje popravljalnico za čevlje v poslopju Piccadilly gledališča. Ko se je zvedelo, da namerava odpreti novo delavnico v poslopju Cooper-Carlton hotela, so mu dali razumeti od "Bootblacks' Protective Association of Illinois", da je boljše za njega, če to misel opusti. Ker se ni pokoril, zdaj trpi posledice.

Druga bomba je eksplodirala v Parthenon gledališkem poslopju na 22. cesti in Ridgeland Ave. v Berwynu. Po razstrelbi je nastal ogenj, ki je napravil nad \$10,000 škodo. Pol ure pred eksplozijo so nekateri videli dva moška, ki sta nesla v poslopje mali kovčeg. Ugotovili so, da je bila bomba v temu kovčegu, ker so našli no razstrelbi kosce kovčega. Lastnik poslopja, Ben Bernashek, ki je stal pred hišo, ko je bomba eksplodirala, trdi, da ni dobil nobenega grozilnega pisma in ne ve, kdo bi bil to storil.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Pittsburgh, Pa. — Na Guffey železniški postaji, oddaljeni 30 milj jugovzhodno do Pittsburgha, je s tira skočil vlak; ena oseba je prišla ob življenje in večje število potnikov ter železničarjev je bilo ranjenih.

Iz Jugoslavije.

V KRIŽAH NA GORENJSKEM SE JE PRIPETIL STRAHOVIT SLUČAJ SMRTNE NESREČE, KATERE ŽRTEV JE POSTAL MLINAR RIBNIKAR. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Smrtna nesreča.

Križe na Gorenjskem so pod vtisom strahovitega dogodka, ki se je pripetil v petek, 18. novembra popoldne v vasi Retnje. Približno ob 3. popoldne je hotel mlinar Kristijan Ribnikar nastavit jermene na kolesa, toda nesrečen slučaj je hotel, da se mu je v obleko zasukal vijak od valja, na katerega je pritrjeno kolo. Valj je Ribnikarja zgrabil in ga pričel sukati okoli osi. Mlinsko kolo je odtrgalo Ribnikarju obe nogi do kolen, na rokah pa mu je odtrgalo kolo vse prste in mu posnelo kožo. Kako silno je kolo vrtele Ribnikarja, kaže najbolj to, da še teden po dogodku niso našli vseh delov njegovega trupla. Ribnikar se je v smrtni borbi najbrže poskušal odtrgati od kolesa, ali kolo se ga je krepko držalo in ga sukalo v velikih lokih. Ribnikar je pri vrtenju razril z nogami vso prst na tleh. Ponesrečenec si je preuredil pred nekaj leti mlin po najmodernejšem načinu, toda že lansko leto bi se mu kmalu pripetila na mlino enaka nesreča. Le še v zadnjem momentu je mogel Ribnikar priklicati na pomoč ljudi, ki so spustili vodo in ga tako rešili. Pokojni Ribnikar zapuščal ženo in več nepreskrbljenih otrok.

Velika aviačna katastrofa v Sarajevu.

V petek, 18. nov. popoldne se je pripetila na aerodromu 2. zrakoplovnega polka v Ralovcu pri Sarajevem težka nesreča. Zadnje dni se je ta polk vežbal v skupnem letanju ter se je tudi v petek dvignilo nekoliko aparatov v zrak. V višini 200 metrov sta se zadela dva zrakoplova tipa Breguet in s strahovitim hruščem strmoglavila na tla. Ko sta aparata trčila, so eksplodirali motorji, iz letal pa je puhnil plamen gorečega bencina. Na mesto nesreče so takoj prihтели vojaki in oficirji ter pričeli razkopavati med ruševinami. Izpod razbitih letal so potegnili mrtvega podporočnika Normalija in redova Brašiča, dočim sta narednik Gavranovič in mehanik težko ranjena. Oba ranjenca so prepeljali v bolnico. Gavranovičevo stanje je brezupno in ni upanja, da bi okreval.

25letnica župnikovanja.

Pred kratkim je obhajal v Spitaliču pri Motniku g. župnik Anton Mezeg 25letnico dušnega pastirstva v tukajšnji župniji. V znak globoke udanosti, spoštovanja in ljubezni do svojega priljubljenega g. župnika je občinski odbor občine Spitalič imenoval svojega dolgoletnega odbornika gosp. župnika za svojega prvega častnega občana. Na predvečer jubileja so hvaležni župljani priredili podoknico, pri kateri je pevski zbor zapel par

pesmi, g. župan Miha Mošnik je pa izročil g. župniku diplomsko častnega občanstva. Srčna želja vaščanov je, da bi Bog ohranil g. župnika še mnogo let zdravega in zadovoljnega.

Poroka.

Dne 21. m. m. je bil v mestni župnijski cerkvi v Ptujju poročen g. Davorin Zunkovič, podpolkovnik v pok. in ravnatelj "Študijske knjižnice" v Mariboru, z gospo Josipino dr. Gregorec, hišno posestnico v Ptujju. S to rodbinsko zvezo je prišla zgodovinsko znamenita hiša v ulici Vseh svetnikov št. 11, katere je v tem mestu in najbrž tudi v celi naši državi najstarejša stanovanjska hiša, ker je že okoli 500 let stara, v posest Zunkovičeve obitelji. Ta močna zgradba je bila l. 1380 posvečena kot cerkev na čast Vseh svetnikov. V dobi reformacije je služila ptujskim luteranom kot svetišče, današnji domači vrt pa kot pokopališče tamošnjih nekatoličanov. V protireformacijski dobi je prišla cerkev sicer zopet v posest katoliških vernikov, toda leta 1786 ji je cesar Jožef II. odvzel značaj cerkve in jo odprodal nekemu zasebniku, kateremu je služila do l. 1840 kot skladišče za žito. V omenjenem letu je pa kupil nek bogati Ptujčan to zgradbo ter jo je prezidal v stanovanjsko hišo, kakor je še danes.

Umrli so v Ljubljani.

Od 7. do 19. novembra v bolnici: Marjan Žerjal, sin uradnika, 3 leta, Karlovska cesta 22. — Avgust Božič, sin posestnika, 16 let, Nova vas 8. — St. Catar, sin delavke, 2 leti, Zagrad 91. — Terezija Potočnik, urarjena žena, 52 let, Kamnik 71. — Marija Starček, žena žel., 41 let, Lukovica 4. — Olga Jakopin, hči čev. pom., 1 in pol leta, Kavškova cesta 3. — Ivan Zenko, davčni uradnik v pok., 72 let, Gregorčičeva ul. 7.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo večeraj pošiljali po teh-le cenah:

500 Din	9.40
1,000 Din	18.50
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	184.00

100 Lir	\$ 6.10
200 Lir	\$11.90
500 Lir	\$28.75
1000 Lir	\$56.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana. Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno. IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATEV IZ STAREGA KRAJA V AMERIKI. Pisma in pošiljke naslovite na: ZAKRAJŠEK & ČEŠARK, 455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098.

Table with subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta \$2.50, Za Chicago, Kanado in Evropo \$6.00.

Table with subscription rates: For one year \$5.00, For half a year \$2.50, For one year \$6.00.

POZOR:—Številka poleg vašega našiova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagat listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Zakaj je tako?

Premogarij mehkega premoga so izprti od dela v Illinoisu, Indiani, Ohio in Pennsylvaniji že od 1. aprila 1927. Premogarski baroni so jih izprti od dela, ker premogarij niso hoteli kloniti poniževalnim mezdnim pogojem premogarskih magnatov, kateri bi reducirali za skoro tretjino jacksonvillsko mezdno lestvico.

Premogarij so se nahajali pred alternativo: ali sprejeti poniževalne pogoje premogarskih baronov, ali pa sprejeti boj, ki bo hud, za svoje življenske pravice. Mednarodna premogarska konferenca mehkega premoga v Indianapolisu se je odločila za zadnji pogoj in ta je, da mezdna lestvica se znižati ne sme. Tako je prišel prvi april, premogarske družbe so nabile svoje buletine, unije po svojih distriktih pa so pozivale premogarije na prekinjenje z delom, dokler se mezdno vprašanje med premogariji in operatorji ne reši v obojno zadovoljnost. In tako se je prenehalo z delom. Eni imenujejo to izprtje, drugi stavko. Pravilneje bo prvo, kajti povod so dali operatorji in ne majnarji. Majnarji so pri volji delati na podlagi jacksonvillske pogodbe, operatorji pa hočejo isto reducirati.

Premogarij, zlasti z družinami, so vsled tega že silno prizadeti. Znano je, da vlada premogarska stavka domalega vsakih par let. Tudi drugače so premogarij stalno le malo kedaj delali. Navadno je tako, da v zimskih sezonah so garali s polno paro, poleti pa so delali le po dva, tri dni itd. Statistika pokazuje, da so doslej majnarji delali povprečno le komaj polovico delovnega časa v letu. Povprečni zaslužek je znašal leta 1926 le komaj nekaj nad \$1000, to je le v nekaterih državah in ne v vseh. Kaj je to za družinske očete? To je komaj za vsakdanji kruhek. Na kakšno boljše življenje pri taki mali plači skoro za misliti ni. Da je temu res tako, se lahko prepriča vsak, če pogleda v premogarske revirje. Tam bo našel premogarske družine, katerih oče dela v rovu morda že 25 let in več in ni danes na nič boljšem gospodarskem stališču, kakor je bil pred 25 leti. Na boljšem je bil tedaj, ko je začel, tedaj je bil vsaj čil in zdrav, zdaj je zdelan, postaran in ob vso moč. Morda je tekom 25 let splačal borno hišico in še to morda na kompanijskem zemljišču in je radi tega povržen brezsrčnemu izgonu iz kompanijskega ozemlja. Vse to je slika položaja premogarjev, ki pove, kako se je godilo dosedaj tem trpinom, katerim premogarski magnatje in nevedni meščanski tisk predbaciva, da so imeli vedno visoke plače ter da niso nikdar zadovoljni. To seveda predbacivajo taki, ki niso nikdar okusili trdega življenja premogarjev in nikdar proučevali od bližje življenje teh trpinov, ki so izkrivali pri suženjskem delu v črnih zaduhlih rovih. Zato tudi tako sodijo. Vsem tem že ni tliko zameriti. Zameriti pa je drugim!

Grdo zanikernost je opaziti ravno na strani oblasti, državne in zvezne. Kadar se gotovemu delu državljanov godi krivica, bodisi taka ali taka, tedaj je dolžnost oblasti, da poseže vmes. Velika socialna krivica se godi premogarjem in njihovim družinam. Državne in zvezne oblasti dobro vedo, kaj se godi s premogarskimi družinami v Pennsylvaniji in v Coloradi. Pa izpregovori kdo kako besedo v obrambo prizadetih premogarjev? Doslej jo še ni, pač pa ponekod še celo kooperirajo s premogarskimi baroni pri preganjanju premogarjev. Te dni se je sestal 70. kongres Z. D. v Washingtonu. O vsem mogočem bodo debatirali in govorili. Poslušajte, če bo kdo izpregovoril kako besedo v korist premogarjev, dasi je to njihova dolžnost.

Kadar se gre včasih za kako malo politično stvarico, takoj vidite, kako razni dnevniki in tedniki hitro vprizorijo svoje kampanje za stvar ali proti stvari. Takoj najdete v listih kupone, s katerimi apelirajo na čitatelje, da jih naj izstrižejo in pošljejo na kongresnike in senatorje ter z njimi zahtevajo to ali ono.

Kadar gre za trpine delavce, tedaj ni takih akcij. Ne. Kapitalisti imajo v takih slučajih pristo roko, da lahko še tako gospodarsko davijo delavce.

In vendar tudi vemo, da delavski razred tvori večino. Ako bi se vsi ostali organizirani delavci vseh strok dvignili in se s protesti obrnili na svoje zastopnike v kongresu in senatu, bi tudi vplivalo. Naj bi prišlo par milijonov takih-le pismenih zahtev na kongres, da se mora nekaj ukreniti radi premogarske stavke itd., kmalu bi se začela beseda o premogarijih tudi v Washingtonu. Ker je pa vse tiho, pa so tudi tam tiho. Morda bo kdo rekel, kaj bi to pomagalo? Mnogo, mnogo! Recimo, da bi ljudski zastopniki v Washingtonu prezrli take zahteve. Kaj bi poreklo delavstvo pri prihodnjih volitvah, ko bi se prikazali pred njimi? Ej, takega zaupanja med delavci bi ne riskirali.

Glavno je, ker take solidarnosti med delavci najti ni. Vse je tiho, vse molči. Mestni delavci majnarja in njihovih razmer sploh ne poznajo, zato pa je tako. In dokler bo tako, prav nič drugače ne bo.

Delavci imajo vedno na razpolago gotova sredstva, da bi se z njimi bojevali, ali kaj, ko ne sežejo po njih, vsaj v taki formi ne, v kateri bi lahko in bi tudi pomagalo.

MLINAR IN NJEGOVA HČI V CHICAGI.

Chicago, Ill.

Stara in nad vse lepa igra, ki so jo že naši dedi in naše stare matere gledale, je bila v nedeljo na odru v šolski dvorani. Dasi je našim ljudem igra že znana, saj je ni igre, ki bi ne bila že tolikrat preigrana, — je bila dvorana vseeno nabito polna. Znamenje, da je šla igra narodu v sree, da je igra torej narodna last in da bo ostala vedno sveža, tudi če jo še desetkrat vidimo.

Dramatični klub je igro jako lepo podal. Igra je dolga, dolga, polna slik in dejanj. — Treba je oder in kulise kar naprej preminjati, kar zahteva prožnosti in potrpežljivosti, predvsem potrpežljivosti, tako pri gledavcih, kakor pri igravcih. Gledavci so bili še dokaj potrpežljivi. Kakor pribiti so sedeli pozno v noč, igravci pa tudi. Dolga in težka igra zahteva več intenzivnosti in več pozornosti od igravcev, kakor navadne igre, zahteva več ročnosti od oderskega mojstra in prestavljalca kulis. Igravci so se postavili, oderski mojster pa tudi.

Scenerije so bile jako lepe: priproste kmetiške sobe in ona na pokopališču. Ta je bila posebno lepa; igravci so igrali živahno, z dušo in življenjem, tako da si živel in trpel z njimi od začetka do konca. Mlinar (Peter Vidmar) je bil pravi pravcati slovenski mlinar s trdo dušo, ki cenijo svoje žulje in svoj uspeh in ga tehta kakor je tehtal vse življenje moko: ne merice preveč nobenemu. Ne krajarja pritepenca — beraču, ki nima ničesar. Še merice moke ni dal nobenemu zastopni, pa bo Marico dal? Marica (Mary Vavpotičeva) je od sr-

ca trpela. Kako se ti zna živo živeti v tako težko vlogo, od začetka do konca vsa mlinarjeva hči, hči Urha Porente in ne Vavpotičeva. Udana očetu, udana Konradu, udana svojim usodi, udana Bogu. Konrad (Frank Bicek) je bil pa slovenski fant. Eden onih fantov, ki so iz kajže doma, a imajo poštenje v svojem srcu. Globoko boli, da ga mlinar, ki je imel življensko pot z denarjem poslano, tako sovraži. Tudi on je bil udan, ves udan svoji usodi, in ljubezni do Marice in ta ljubezen ga je varovala vse prenaglene jeze in maščevanosti. Teta (Pavlina Grilova) je bila cela teta. In prava teta starega kraja. Dobra teta. Ljubezniva do Marice, brata in vseh. Ravno tako Konradova mati (Brigita Spenko) in žena gostilničarja (Ana Kokalj). Dobre žene, ki jim je na srcu dobro svojih domačih. Vse so svojo vlogo dobro podale.

Gostilničar, star vojak in neveren Tomaž (I. Pernich) in g. župnik (Mike Kobal) sta pa kakor v dopolnilo cele slike. Gostilničar na eni strani je v pomoč in bodrilo Konradu, na drugi strani je g. župnik tolažnik Marici.

Jakob (Joe Kobal) in Andrej (J. Krempšec) sta samo mimogrede stopila na oder, ker sta bila potrebna v razvoju dejanja. Grobar (Ludvik Janežič) je bil prvič na našem odru kot igravec dramatičnega kluba. S svojim nastopom je pokazal, da bo morda še kateri težji vlogi kos kedaj.

Smrt (F. Augustin) nas je pretresla, kakor nas vedno pretresa, kadar jo samo čutimo, kaj šele, ko jo živo vidimo pred seboj, kakor smo jo v nedeljo.

Z najlepšimi spomini smo odšli iz dvorane v nedeljo, četudi je bilo vse predolgo. Vera v moč in delavnost našega kluba pa nam daje upanje, da nas klub kmalu zopet razveseli z novim nastopom.

Poročevavec.

KAJ JE NOVEGA NA ŽELEZNEM OKROŽJU.

Eveleth, Minn.

V kratkem bomo imeli v našem mestu kokošjo razstavo za St. Louis County. Razstava se bo vršila v telovadnici tukajšne High School. Strokovnjaki izmed kokošjerejev trdijo, da ima St. Louis okraj najboljše kokoši v celi Minnesoti. Država Minnesota je že priznana kot poljedelska in živinorejska država. Mnogokrat so naši farmarji dobili že prve nagrade za to ali ono stvar. Pred leti je odnašal prve nagrade naš znani rojak Mr. Študel, ki še danes nosi ime "Potato King", ker je namreč pridelal vedno najdebelejši in najboljši krompir v tem okrožju. Gotovo bo zanimava tudi kokošja razstava. Vršila se bodo poučna predavanja o kokošjereji, kako je treba krizati plemena itd., da se dobi dobro vrsto nesnih kokoši. Farmarji, če bote imeli čas, udeležite se razstave, o marsičem se bote poučili. Začne se 2. januarja in traja menda do 4. januarja.

Volitve. — Na Aurora je bil izvoljen za župana rojak J. C. Brožič. Na Chisholmu je bil izvoljen za mestnega trustija Anton Rebrovič. Na Gilbertu je bil izvoljen za mestnega klerka rojak Frank J. Indihar. Na Buhlu so izvolili za vaškega predsednika ali župana rojaka A. G. Cherneta, za trustija pa je dobil večino izmed vseh M. Brajkovič. — Izvoljenih je po nekaterih mestecih še nekaj naših rojakov, ki mi pa niso znani njih imena in uradi, v katere so izvoljeni. Znamenje, da se naše ljudstvo tu v Minnesoti čedalje bolj zanima za politično življenje, kar je vse hvalevredno. Le tako naprej!

Poročevalec.

NOVICE OD SV. JOŽEFA V FOREST CITY.

Forest City, Pa.

Malo je dopisov iz naše nasebine. Ne vem, ali se nikomur ne zljubi poročati ali kaj. In vendar vidim, da kadarkoli je kak dopis v A. S., bero ga vsi radi. Zakaj ne bi tudi poročali radi?

Slikanje in dekoriranje notranjosti naše slovenske cerkve sv. Jožefa prav lepo napreduje. Slikajo jo že od 18. septembra in sicer ima to delo v oskrbi znani umetniški slikar A. S. Fadini iz Wilkes-Barre. Ta slikar zelo slovi s svojim slikanjem in je slikal v tej okolici že več cerkva. V naši cerkvi smo dobili tudi nov križev pot, ki je zelo lep. Blagim darovalcem in dobrotnikom, ki so za to prispevali, lepa hvala!

Eichholzer & Co., Inc., kjer je kot solastnik tudi naš rojak Kamin, se je za božično sezono bogato založila z vsem mogočim blagom. Idite in oglejte si

njihove bogate zaloge raznovrstnega blaga. Z rojakom Kaminom se zmenite lahko vse v domačem jeziku in on bo vam najboljše postregel. Marsikaj bote rabili za praznike. Idite in kupite v tej trgovini božična darila za vaše male!

Poročevalec.

SMRTNA KOSA NA ZAPADU.

Pueblo, Colo.

Kratki so dnevi za nas. Hitro nam zgine odločeni čas bivanja na zemlji. Dne 2. decembra zatisnil je tu svoje oči ob 5. uri zjutraj, previden s sv. zakramenti in mirno v Gospodu zaspal rojak Anton Stupnik, doma rodom iz Zagorice pri Dobrempolju, v starosti blizu 70 let. V Ameriko je dospel nekako pred 35 leti. Bil je star naseljenec, eden izmed pionirjev naše župnije Marije Pomagaj. Bil je dober in skrben oče svoje družine.

Pogreb se je vršil 5. decembra iz cerkve Marije Pomagaj ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev.

Tu zapušča enega sina z družino. V Pennsylvaniji pa eno hčer, in tu tudi dva bratrance. Vsem preostalim naše iskreno sožalje. Pokojniku pa naj sveti večna luč in naj počiva v miru! Vesele božične praznike vosejim vsem naročnikom širom Amerike in stare domovine!

J. Meglen.

TO IN ONO IZ LA SALLE IN OKOLICE.

La Salle, Ill.

Mrzlo vreme je pritisnilo zadnji teden. Srebro je padlo kar čez noč za celih 50 stopinj. Toploter je teril okrog ničle, večer prej pa je bilo še 52 stopinj nad ničlo. Kar ustrašili smo se, če bo tako držalo, vendar je kmalu odjenjalo in je zopet boljše. Zdaj pa imamo nekam megleno in nič kaj prijetno vreme. Kar prši nekaj iz megle. Menda ne bo dolgo, ko bodo nam poslali od zgoraj sneženo odejo za Christmas present.

Več naših ljudi je obolelo zadnje dni. To vedno spreminjajoče vreme in ta mokra klima nič kaj dobro ne upliva na zdravje.

Iz Oglesby je moral v bolnišnico rojak Frank Makše, kjer se bo zdravil.

Miss Emilia Kosen iz La Salle je morala v bolnišnico na operacijo.

Iz Peru pa je moral radi bolezni v bolnico rojak Anton Vuđenk.

Pa tudi gospa Štoklja je nas obiskala te dni. Prazniki so bližji, pa je prišla s svojimi prezenti med nas. Za zdaj se je ustavila najprej na Garfield Ave. pri družini Mr. in Mrs. Louis Spelč in jim pustila za božični dar brhko hčerko. Od ki je zelo lep. Blagim darovalcem in dobrotnikom, ki so za to prispevali, lepa hvala!

Portage, Wis. — V tukajšnji bližini je sneg zameled na cesti velik truck, na katerem je bilo večjo množino zabojev žganja.

Uganka št. 20. — Kedor me napravi, ta ne pove; kedor me vzame, ta ne ve; kedor me pozna, me ne vzame. — Kaj je to? — Uganko je stavil Naročnik iz Montane. Za nagrado objlubi onemu, ki ga bo spreča objela, škatljico cigar, če žena, škatljico čokolade. Rešitev bo objavljena okrog 28. decembra.

Uganko št. 19 so pravilno rešili: Ana Jerman, Joliet, Ill. — Franciška Ulčar, Cleveland, O. — Victoria Zore, Indianapolis, Ind. — Frances Kuhar, Oglesby, Ill. — Paulina Marinčič, No. Chicago, Ill. — Tomaž Mervar, Cleveland, O. — Katica Starič, Milwaukee, Wis. — Mary Turk, Indianapolis, Ind. — Edith Palčić, Gowanda, N.Y. — Jennie Gerbeck, Indianapolis, Ind. — J. Vrančič, Gary, Ind. — Frances Raspet, Pueblo, Colo. — Alojzija Župec, Barberton, Ohio. — Mary Koren, Cicero, Ill. — Mary Debelak, No. Chicago, Ill. — Erna Rose Kenik, Cleveland, O. — Jennie Merkur, Barberton, O. — Frank Perovšek, Willard, Wis. — Fr. Pecheck, Ely, Minn. — Jakob Stergar, Indianapolis, Ind. — Mary Kuhar, Oglesby, Ill. — Mary Kočvar, Steelton, Pa. — Agnes Fugina, Ely, Minn. — Mary Pleše, Eveleth, Minn. — Steve Vučko, Hamilton, Ont., Can. — M. F. Tomšič, Houston, Pa. — Andrew Vidic, Masten, Pa. — Mary Kaučnik, Owen, Wis. — Tony Suda, Greenwood, Wis. — Joseph Verbič, Joliet, Ill. — Andrej Kobal, Sheboygan, Wis. — John Loushin, Chisholm, Wis. — Tony Rozinka, Eveleth, Minn. — Oglasilo se jih je 36, izmed katerih je pravilno rešilo uganko 32. Pravilna rešitev je "Pipa". Sreča kot prvega je objela to pot: Andreja Vidic, Box 76, Masten, Pa., kateremu naj blagovoli Slovenca s Slovenskega hriba iz San Francisco, Cal., poslati objubljeni pomaranče. Ta drugi, ki ga je sreča objela, pa je Frank Perovšek, Box 10, Willard, Wis. Temu pa naj pošlje objubljene orehe.

Tako je! — Jernačeva Marička se je omožila in dobila dobrega moža. Bil je po postavi res precej manjši od nje, pa mož je bil in Marička ga je rada imela. Nekega dne sta se Marička in sosedova Franca, ki je bila priletna samica devica, skregale. Franca ji je zabrusila: "Kaj boš ti, k maš taku malga dedca, da ga še lahko pod mernik spraviš?" — Marička pa se potrka na prsa rekoč: "Mal al pa velik, moj je pa le!"

Portage, Wis. — V tukajšnji bližini je sneg zameled na cesti velik truck, na katerem je bilo večjo množino zabojev žganja.

PODLISTEK

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.

MOJI SPOMINI.

Da bom pravičen na vse strani, ker ničesar se bolj ne bojim, kakor komu narediti kako krivico, ker sem jih toliko prestal v svojem življenju in vem kako bole, naj še to-le dostavim glede cerkve sv. Franciška v Šiški. Te dni namreč je bila posvetitev te znamenite in veličastne stavbe. Čitatelji so čitali, kak utis je naredila name. Nič je nisem pohvalil. Tu pa prinaša danes ljubljanski "Slovenec" drugačno sodbo, nasprotno moji. Zato jo pa takoj sprejem v svoje "Spomine", da bodo čuli čitatelji oba zvana, kajti v svoji sodbi nisem edin. Čul sem jih že več, ki so enako z menoj sodili.

Evo vam "Slovenca"! Tako-le piše: "Ko smo včeraj vstopili v še dnevne ne dovršeno cerkev sv. Franciška v Šiški, ki se je tega dne slovesno posvetila, smo ostrmeli. Isto čuvstvo se je bralo iz obrazov vseh navzočih, obenem z umevanjem neizrekljive lepote tega božjega hrama. Tisti od Boga blagoslovljeni slovenski umetnik, ki ga je zamislil, je postavil sv. Francišku cerkev, kakršna ta svetnik nima nikjer na celem svetu. Praznik posvečenja cerkve v Šiški je bil obenem praznik slovenske kulture, ki je s tem umotvorom ob 700letnem jubileju asiškega ubožca pred vsem svetom dokumentirala religiozno globlno slovenske narodne duše. Značilno je, kako ravno preprosto ljudstvo umeva plemenito preprostost tega hrama, ki v mramoru, opaki in lesu razodeva duha največjega ljudskega svetnika. Veličasten v svojih dimenzijah, ves osredotočen okoli oltarja, oziroma tabernakla, v najmanjši potankosti z vso skrbnostjo izdelan, je ta hram ba-

zilika, ki v njej ničesar ni odveč, vse smoteno, vse lepo v sebi in v eno usmerjeno. Nič ni prazen blesk, vsaka najmanjša stvarca je odsev velikega duha, ki kopri k Bogu, ne da bi brezplodno iskal, ampak počiva v Neizmerljivem, Neizrekljivem utolaženju duše. Ustvaritelju tega hrama se je po božji milosti in njem posrečila sinteza, dostojna katoliškega genija: vse je svojevrstno v tej cerkvi, ne da bi se žalila tradicija; vse neizmernjive vrednote so ohranjene, vtelesene v formo, kakor odgovarja sedanjemu času, njegovim težnjam in potrebam. To je cerkev današnjega človeka, živečega iz večnega katoliškega duha. Srce te cerkve pa je obenem največji umotvor in tem umotvoru, to je tabernakel, ki nima po svojem bogavdahnjenem zamislu enakega nikjer! To je beli mramor, ki ni na oltar postavljen, ampak iz njega stremi proti nebu kakor živ stvar, darovane v ljubezni, obdan od vitkih stebrov, kakor od živih tovarišev, nesočih večne luči kos.

In za velikim oltarjem oltar male svete Terizije! Ta mila svetnica, v koje kapelah najdeš po vsem svetu žal največ v umetniškem oziru manjvrednega sentimentalno-praznega kinča, je tu dobila oltar, pred koga preprosto lepoto onemi vsak poizkus opisanja. Jaz sem šel po tem opisu cerkve še enkrat v Šiško in sem tam na licu mesta prečital to oceno in skušal iz teh zidov čitati isto, kar je čital poročevalec "Slovenca". Da, tudi to se lahko čita iz stavbe. Okus je pač nekaj popolnoma osebnega. In že Latinci pred dva tisoč leti so rekli: De gustibus non est disputandum, — o okusu naj ne prepira. Na vsak način pa je stavba nekaj zanimivega in jo bodo hodili gledat in presojati od blizu in daleč. In rečem še enkrat, rojak, ko prideš v Ljubljano, gotovo jo uberi tudi v Šiško in si stavbo sam oglej. Kaj takega še nisi videl in tudi nikjer drugje ne boš.

V chikaški Tribuni sem tudi čital o veliki vročini, ki vas je v Ameriki naenkrat v jeseni obiskala. Tudi tukaj smo imeli precej vroče dni, prav Jakobovo vročino smo imeli. In prav v tej vročini je bilo, ko sem jo mahnil v sosedno župnijo, v svetovno znani "Cokelburg", ali po domače Borovnico. Sešel sem se namreč na vlak s svojim starim znancem iz Clevelanda, z Mr. Fr. Draslerjem, ki me je povabil, da bi ga obiskal v njegovi "graščini". Ker me je zopet revmatizem "matral" in je bilo vroče, hotel sem ga po svoji znani trmi s silo pregnati. Vzel sem zato svojega konjička, debelo, podkovano palico, katero sem kupil v Ljubljani za 19 dinarjev, in jo mahnil čez Kamnik, Prevalje, Peklo, — da, da, kdor hoče iz Preserja v Borovnico, mora vsakdo skozi "Peklo", — ki pa ni tako goreče, dasi me je danes prav peklensko peklo, da sem se potil kot bi me polil — proti Borovnici.

Iz življenja in sveta.

BREZPOSELNOT V NOVI LUČI.

Različne simptome, ki se pojavijo v različnih deželah in ki imajo velik vpliv na gospodarsko obliko dotične dežele, jih smatra javnost, če so neprijetni, kot nekaj pojav, ki se bo sčasoma samodejno vnesel.

Nemčija izkazuje sicer stalen padec brezposelnih; toda sociologi in narodni ekonomski računa, da bo v Nemčiji, četrta privedejo gospodarstvo na višek.

Francija je bila edina v položaju, da je mogla zaposliti svoje delavce množice ter dati prilike za zaslužke precejšnjemu številu inozemskih delavcev.

Zmanjšanje brezposelnosti je mogoče na več načinov. Večje popraševanje po delovnih močeh nastane, če dobi gospodarstvo večji odjem na zunanji ali znotraj.

Zunanja politika zavisi od toliko okoliščin, da ne more nobena dežela z njo tako računati, da bi posebno vplivala na razširjenje trga.

Večje važnosti je notranji trg. Ta pa zavisi od kupne moči prebivalstva. Ta kupna moč vpliva v veliki meri na industrijo. Če je kupna moč mase tako nizka, da si more masa privoščiti poleg hrane in stanovanja le najnujnejšo obleko, se mora tej kupni moči prilagoditi tudi industrija.

Ona producira manj in enostavne predmete. Če je pa kupna moč mase taka, da si more masa privoščiti poleg gole nujnosti še kaj več, je popraševanje po industrijskih izdelkih tem večje.

Toda ta način gospodarstva more le omiliti brezposelnost, nikakor pa ne ustvariti takih razmer, da bi dobil vsak brezposelnemu priložnost za delo. Zavarovanje za slučaj brezposelnosti, zasilna dela itd. vse to meri le na omiljenje.

Če upoštevamo, da je zunanja trgovina posameznih držav in dežel otežkočena po carinah in domači konkurenci; da se zapirajo trgi tudi v tako zvanih "zaostalih deželah" s tem, da skušajo te dežele ustvariti lastno industrijo; če se zavedamo, da ni cilj kartelov, ki so oblika bodočega gospodarstva, da bi s poenostavljenjem produkcije znižali njeno prodajno ceno in na ta način ojačili notranji trg svojih dežel, ampak da si zagotavljajo na ta ali oni način čim večji dobiček, potem je jasno, da stojimo pred novim problemom evropskega gospodarstva.

Skoraj gotovo bo tehnični napredek v zvezi s karteli izločil iz produktivne sfere še večje sile delovnega ljudstva ter jih poslal med brezposelne. Poleg proletarca v smislu sedanje kapitalistične družbe bo nastal proletarec v smislu rimljanskega proletarca. Naloga države bo, da skrbi zaradi notranjega miru in gospodarskega reda za tega proletarca, da mu nudi stalno rento, s katero bo morala računati tudi pri stavljanju svojih letnih proračunov.

Zmanjšanje brezposelnosti je mogoče na več načinov. Večje popraševanje po delovnih močeh nastane, če dobi gospodarstvo večji odjem na zunanji ali znotraj.

Zunanja politika zavisi od toliko okoliščin, da ne more nobena dežela z njo tako računati, da bi posebno vplivala na razširjenje trga. Večje važnosti je notranji trg. Ta pa zavisi od kupne moči prebivalstva. Ta kupna moč vpliva v veliki meri na industrijo. Če je kupna moč mase tako nizka, da si more masa privoščiti poleg hrane in stanovanja le najnujnejšo obleko, se mora tej kupni moči prilagoditi tudi industrija.

dekletce, ki ga je hotel poročiti. Tik pred poroko pa je James okusil trpkost življenja. Mala Ellen je imela razmerje z Jamesovim prijateljem. Varni ljubimec je bil širokogruden. Ni se maščeval nad prijateljem in svojo ljubimko, peč pa je sklenil, da nikdar več v življenju ne mara videti ženske.

Z bratovo pomočjo si je postavil v škotskih hribih na samotnem kraju borno kočico, v kateri živi že dolgih 50 let. Edina družba samotarja in sovravnika žensk, odkar ga je zapustil brat, sta dva škotska ovčja psa, ki ga čuvata pred nepoklicanimi obiskovalci.

Tri- do štirikrat na leto posesti samotarja hlapec iz sosednje vasi, ki mu prinaša živila in tobak za pipo. Za plačilo mu da sivolasi samotar izrezljane igrače, ki jih izdeluje ob času samotarenja. To pa je tudi edini človek, ki ga stari James vidi ob časa do časa. In še celo ob teh prilikah ne kaže sovravnika žensk niti najmanjšega zanimanja za dogodke v tem božjem svetu.

Prebivalci vasiče povedo, da se samotarski naselbini v dolgih 50 letih ni približala niti ena ženska. Angleski novinar je obiskal nekega dne sovravnika žensk, ki je tudi sam priznal, da ni videl pol stoletja nobene ženske. Če je s tem utišel svojo srčno bol je vprašanje, kot je tudi vprašanje, kaj je vzrok paralize, koje znaki so povsem vidni.

RUSKI FILMI.

Lenin je dober razumel veliki pomen filmov. "Za Rusijo", je nekoč rekel, "je najbolj važna filmska umetnost". V Rusiji je še vedno velik odstotek analfabetov, saj so obvezni pouk v šoli vpeljali šele boljševiski. Kjer pisana beseda ne more užigati, naj užge kino. Gotovo je, da film služi danes v Rusiji predvsem razširjanju komunistične in brezverske misli, nasprotno pa moramo priznati, da prinaša marsikaj dobrega na gospodarskem in socialnem polju. Prva leta po vojni in za časa revolucije so na Ruskem izdelali zelo malo filmov, ker niso imeli niti potrebnih strojev niti surovin. V zadnjih letih pa so uvozili zlasti iz Nemčije nove stroje in zgradili več novih filmskih tovarn, tako samo v Moskvi pet. Kot idejni snov za nove filme služijo Rusom razne vstaje iz upori iz časa carizma, revolucionarni boji (privoščili so si tudi generala Wrangla), dalje iz življenja delavcev, vaškega življenja; da med temi ne manjka takih, ki zasramujejo duhovnike in verske običaje, je gotovo. Mnogo pa je tudi znanstvenih in gospodarskih filmov. Če pomislimo, da imajo danes v Rusiji nad 1900 potujočih kinov, da delajo na to, da bo vsak delavski klub imel svoj kino, vidimo, kako hitro se Rusija modernizira, žal da predvsem v slabem pomenu besede. Ruski filmi so znani po širokih zasnovah in dobrem aranžmanu; priljubljeni so zlasti v Nemčiji in deloma v Ameriki.

REVŠČINA V VELIKIH MESTIH.

Znano je, da je na Dunaju, v Parizu in drugih velikih mestih kanal bivališče mnogih stotin, da celo tisočev najbolj zapuščenih revežev, kateri iz tega ali onega vzroka ne morejo dobiti strehe oziroma postelje. V Londonu tega ni. V Londonu se taki reveži potikajo ob bregovih Temze, pod številnimi mostovi in drugje. V celem mestu je okroglo štirideset milij kanalov (6430 km, skoraj sedemkratna daljava Ljubljana-Skoplje). Nekateri izmed teh kanalov so že nad sto let stari in ti seveda niso več v najboljšem stanju, zato jih pa nadomeščajo z novimi. Kanali so zelo različni; nekateri so le tri čevlje visoki, toda največ jih je, ki imajo dvanajst čevljev višine. Napačno je mnenje, da so kanali nezdravi. Londonska občina nima med svojimi službenci bolj zdravih delavcev kot so oni, ki imajo opraviti v kanalih. Tudi podgan je razmeroma jako malo in še teh se v kanalih največ pokonča z raznimistrupi. Nikjer jim namreč ni mogoče tako uspešno in brez nevarnosti za druge živali nastavljati. Tudi v tem se ljudje motijo, ko mislijo, da je kanal prava zakladnica, raznih zgubljenih predmetov. Na mestno občino prihajajo mnogobrojna pisma s prošnjami, da naj se poišče ta ali ona zgubljena stvar, ki je padla v kanal. To je v največ slučajih izključeno, kajti

vsil kanali imajo padec in voda v njih se jako hitro odteka v Temzo. Vendar pa se slučajno včasih najde kaka stvar. Nedavno tega so našli celo dijamanten prstan in zlat novček. Milijone najrazličnejših zamaskov priplava po kanalih, kateri pa seveda niso več za rabo. Zelo mnogo je tudi denarnic, ki so pa večinoma prazne. Delavci, ki pregledujejo kanale in jih čistijo, gredo do hiš železnih lestev, katere so na več mestih napravljene. Največja nevarnost za te so bečinski plini. V garažah, karkoršnih je v Londonu na tisoče, splakujejo bencinske tanke in drugo posodo, v kateri je bil bencin in vse to se zliva v kanale, kjer izpuhneva ter je nevarnost, da se užge. Zato morajo delavci v kanalih imeti seboj varnostne svetilke, baš kakor rudarji pod zemljo. Teh delavcev je nad štiristo. Tudi ob nenadni nevihti jim preti nevarnost ter se morajo hitro umakniti. A letošnje poletje je le odneslo erega izmed teh delavcev, bil je pa to v šestih letih edini slučaj.

NAROČNIKOM NAZVANJE!

Več naročnikov je nas že vprašalo za naš stenski koledar za leto 1938. Vsem tem sporočamo, da naš stenski koledar izide ta teden in bo prihodnji teden razposlan na vse naše lokalne zastopnike, kateri ga bodo razdelili naročnikom našega lista. Koledar bo iste velikosti kot lanski, o katerem so se naročniki zelo zadovoljno izražali. Obenem apeliramo na vse naročnike, naj tekem božične sezone tudi agitirajo za svoj list Amer. Slovence med svojimi prijatelji in znanci. Vsak novi naročnik bo dobil lep stenski koledar, ki ga bo gotovo prav vesel.

Mesto današnje četrtkove številke, ki bi imela iziti na 6 straneh, izide sobotna številka tega tedna na 6 straneh, in to radi obilnega dela v tiskarni. Naročniki ne bodo radi tega prav nič prikrajšani na berilu, ker bodo dobili v soboto šest strani. Prosimo naročnike, da to blagohotno vzamejo na znanje.

Ako se ti "Amerikanski Slovencek" dopade, povej to svojim prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naroče!

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Preprečena nesreča. V Splitu je v predmestju Veli Varoš stanovala družina vdove Jurković. Te dni so sosedeje opazili, da se nihe od družine ne pojavijo. Vlomili so vrata in našli mater in dva otroka na pol mrtve v nezavesti. Hitro so poklicali zdravnika, ki je vse tri spravil k zavesti. Vdova Jurković je izpovedala, da je zakurila z ogljem in da se je radi tega najprva onesvestila 7letna hčerka, nato pa še drugi otrok in sama.

Krvava zabava.

V vasi Zitnjak pri Zagrebu so se v neki gostilni zbrali delavci in se po svoje zabavali. Ker so tisti dan prejeli plačo, so pogledali malo globlje v kobarce, prednjačil je v tem delavec Mate Mimica. Ta je v pijanosti začel prepričati 17letnim delavcem Ivanom Beregom. Med prepričevanjem je Mimica izvelkel samokres in ustrelil Berega v levo stran trebuha. Reševalno društvo je Berega prepeljalo v bolnico. Mimica je po dejanju pobegnil.

Avtomobilska nesreča.

V nedeljo, 20. nov. popoldne se je pripetila v bližini Kobiljdoja pri Sarajevu težka avtomobilska nesreča. Avtomobil

zlatarja Muhamed bega, v katerem sta bila še trgovec Mustafa Hard aga in zdravnik dr. Hajdarović, je zadel v drevo. Vsed silnega udarca se je avtomobil prevrnil in pokopal pod seboj potnike. Hard aga in Muhamed beg sta bila težko ranjena ter so ju prepeljali v sarajevsko bolnico.

Samouror.

V pekarni Schmidt v Mariboru uslužbena Marija Koren je pred kratkim naznana kam izginila. Domnevalo se je, da si je drugje poiskala službo. Kmalu nato pa je neka njena prijateljica dobila pismo, v katerem ji Marija javlja, da namerava izvršiti samouror. Pravi, da se nahaja v tako težkih razmerah, da ne more najti izhoda. Samouror je res izvršila in skočila v Dravo.

BOŽIČNO DARILO.

Najboljše darilo za celo Vašo družino bo nekaj novih grafonofonskih plošč izdelka

- 73—Zveličar se rodi, poje "Jadran". Zakaj svetlobe, poje "Jadran". 08—Sveta Nebesa, poje duet "Perdan". Sveta noč, poje duet "Perdan". 09—Angeljsko petje, poje duet Perdan. Zvezdice božje, poje duet Perdan. 10—Raduj se človek, poje duet Perdan. Sveti večer, poje duet Perdan. 22—Oj ti krasen Božič, ogelje in zvon. Sem, oj verniki, godba org. in zv. 31—Na svet večer, šaljiva, duet Danilo Pred volitvami, šaljiva, d. Danilo. 33—Sveti večer, zvonovi in godba. Božično drevesce, zvonovi in god. 34—Rodilo se je dete, zvonovi in god. Božični glasovi, zvonovi in godba. Slavnosti kvartet "Jadran" v New Yorku poje na sledečih sploščah: 67—Na planine, na planine, p. Jadran. Fante se zbirajo, poje Jadran. 57—Slovenec sem, Slovenec sem, poje "Jadran". Perice, poje "Jadran". 50—O Mraku, poje "Jadran". Pridi Gorjenke (Dolenjska), poje "Jadran". 49—Zadovoljni Kranjci, poje Jadran. Prišla bo spomlad, poje Jadran. 46—Ljubeczen in spomlad, p. Jadran. Venček na glavi se, p. Jadran. 64—Ribiška, 1. del, poje Jadran. Ribiška, 2. del, poje Jadran. 58—Janez Cuk in Milka Sova, 1. in II. del, poizvajata "Jadran". Priljubljeni "Hojer trio" v Clevelandu, (harmonika, kitara in banjo) igra na sledečih ploščah: 71—Regiment po cesti gre, Hojer trio. Sehelska koračnica, Hojer trio. 70—Al' me boš kaj rada imela, H. t. Odpri dekle kamrico, Hojer trio. 69—Moja Micika, polka, Hojer trio. Stari sotis, Hojer trio. 43—Polka štaparjev, Hojer trio. Ti si moja, Hojer trio. 41—Veseli rudarji, korač, Hojer trio. Sladki spomini, valček, Hojer trio. 40—Pečlarska polka, Hojer trio. Hojer valček, Hojer trio. Druge izbrane plošče: 01—Juhu polka, harmonika, "Lovšin". Na Oheci, harmonika, "Lovšin". 02—Domžalska polka, harm. "Lovšin". Juhu, valček, harmonika "Lovšin". 17—Zajop mi ptuica, poje E. Grahek. Ptica pevca, poje E. Grahek. 28—Dobro se zasukaj, igra kmečka g. Dokler se ne utrudimo, km. god. 35—Slovenska polka, igr. Tamburaši Slovenska narodna, igr. Tamb. 48—Na kranjskih gorah, igra ork. Landler, igra orkester. 50—Orlovska koračnica, igra voj. g. Orjuna koračnica, igra voj. g. 65—Sijaj, sijaj sonce, moški kvartet. Nočni pozdrav, moški kvartet. CENE: 3 plošče stanejo s poštino vred \$2.50. — 5 plošč s poštino stane \$4.00. — 10 plošč s poštino stane \$7.50, in vsaka nadaljna plošča stane 75c.

Pohištvo je najbolj koristno darilo za Božič.

Calkins White Bros. Furniture Co.

DOBITE NAJBOLJŠE IN NAJCENEJŠE. 409 No. Santa Fe, Phone 220. PUEBLO. COLO.

ALI JIM ZAVIDATE ZDRAVJE?

Ako ste čmerni in zmerljivci v sed neprebave, zaprtja, slabega teka in pogostih glavobolov, ni čuda, da zavidate zdravim ljudem njihovo dobro razpoloženje. To je naravna posledica vaših žledodnih neredov. Da odpravite to stanje, poskusite Trinerjevo grenko vino, in neredi preidejo v kratkem času. "Indiana Harbor, 27. okt. Trinerjevo grenko vino mi je povrnilo zdravje. S pozdravom hvatnostno, Vaš Jos. Paska." Pri vašem drugistu ali pa pri Joseph Triner Co., Chicago, Ill. (Adv.)

Pioneer Livery Stable John R. Ryan, Prop. POGREBNI ZAVOD — SLUŽBA NOČ IN DAN. Cor. 6th & Portland Strs. Tel. 25 CALUMET, MICH.

Važno

Ako imate druge vknjižbe (2nd Mortgages), bonde ali delnice, mi jih vzamemo v račun za zemljo, ki je v najboljšem kraju v mestu. Pošljite spodnji kupon.

MR. P. PERICH, Room 312 — 208 W. Washington St., Chicago, Ill. Dragi gospod: Prosim pošljite mi brezobvezno natančne podatke in pojasnila glede vaših zemljišč. Ime _____ Naslov _____ Mesto _____

W.A. PFISTER JEWELER On the Cor. 8th Str. and New York ave., Sheboygan, Wis.

JACOB GEREND POKIŠTVO IN POGREBNI ZAVOD 704-706 N. 8th Street, Tel. 377-J. Sheboygan, Wis. 4080-W.

ZASTONJ ZA DARILO.

Kdor naroči najmanj 5 od zgornjih plošč, dobi eno od spodaj navedenih zastonj. — Kdor naroči 10 plošč dobi tri od spodnjih plošč zastonj. — Pri večjih naročilih pošljemo za vsake 3 naročene plošče, eno od spodnjih plošč zastonj.

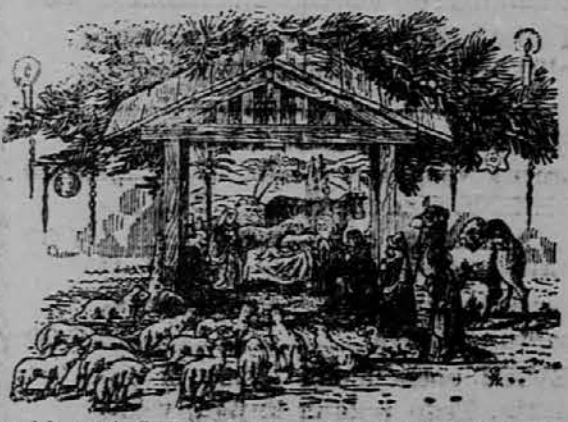
- Plošče, ki jih pošljebo za darilo: 528—Visoka je gora, poje žen. duet. Ljubi Janez, polka, igra ork. 518—Pogled v nedolžno oko, bar. solo. Rožici, bariton solo. 537—Spominjajmo se Ljubljane, Pogladiški sanovi, svira godba. 516—Dekliška tožba, poje bariton. Da ne smem, si ukazala, p. bar. 540—Zora vstaja, poje ženski glas. Ko pridem jaz ponoč, p. žen. glas. 548—Jezična Zefka, šaljiva, poizvajata Danijlova. Zdravstvuj, poje ženski glas. 550—Naprej, zastava Slave, poje ženski glas. Mili zvonček, poje ženski glas. 614—Držimo skupaj, hitra polka, god. Sezidal sem si vinski hram, žensko petje.

V zalogi imamo tudi druge plošče. Pišite po cenik! Vse dopise in naročila pošljite na JUGOSLAV AMERICAN CORP. 455 West 42nd Str., New York, N. Y.

KUKMAN BROTHERS 1901 West 22nd Street, Chicago, Ill. Phone Canal 0572. VSAKOVRSTNA grocerija, kakršno najs narod ljubi — sveže meso, zelenjava in sadje, sploh vse življenjske potrebščine dobite pri nas. MESENE in KRVAVE klobase naša specialiteta. Odjemalcem se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost in se priporočeva še nadalje.

OTTO SOKOLOVSKY 1907-9 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. Trgovina s pohištvom. Nanovo prevrejena, kjer je velika zaloga raznega pohištva, preprog in vse kar spada k stanovanju. Vsakovrsten linoleum za kuhinjska tla. Zahvaljujem se odjemalcem za naklonjenost in se priporočam še nadalje za obisk. CENE NAJNIZIJE V MESTU. Pridite in prepričajte se!

Velika Božična Novost PRAVE BOŽIČNE JASLICE. Vse zgleđa, kakor živo SAMO \$3.95

To dni smo prejeli iz Evrope veliko božično novost, kakršne še nikoli niste videli poprej — nekaj lepšega in čudovitejšega! Je PRAVA STALICA z JASLICAMI, velika, izdelana iz lesa in pokrita s slamo; stene so dekorirane z zelenimi smrekovimi vejicami. Vse je zelo močno in umetniško napravljeno, tako da imate lahko za vsak let. Jaslice sestojijo iz 27 komadov, kakor sledi: Jezusček, Mati božja, sv. Jožef, trije kralji, pastir, velblod, osel, krava in sedemnajst ovac. Vse figure so trpešno napravljene in olepane s krasnimi barvami in zglodajo, kot bi bile žive. Kamorkoli boste položili te jaslice, povsod bodo krasni in bodo prinesle pravzaprav božičnega darila med družino. Priporočamo tudi te jaslice za božično darilo, katerega bo vsakdo vesel. Jaslice so vredne najmanj trinarit toliko, kar mi zanje zahtevamo. Naša POSERNO ZNIZANA CENA JE SAMO \$3.95. — Vrčemo denar, če ne boste s pošiljavo zadovoljni.

NE POSILJAJTE DENARJA NAPREJ, samo izredite ta oglas in priložite 50 centov za poštne stroške, za jaslice \$3.95 boste plačali ko jih prejmete. GRAND NOVELTY COMPANY 1723 N. Kedzie Avenue Dept. 849 Chicago, Illinois

Mathilda Ludwig MODERNE PO MERI — ŽENSKA POTREBŠČINE. 2202 West 22nd St., Chicago, Ill. želi VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE, priporočam se za nakup božičnih daril — koristnih predmetov. Nogovnice (extra size) v vseh barvah, trpežne. Rokavice iz usnja, boljгих ne dobite nikjer. Žepne robce v krasnih skatlah za božična darila. Punčke za dečke in mlajše otroke. Ako kupite pri nas, prihranite denar. Dobite za manj denarja boljše blago, kakor drugod.

POTOP
HENRIK SIENKIEWICZ
Iz poljskega prevedel Dr. Rudolf Mola.

"Ej nesreča nad nesrečo! Lahko greš, Soroka. Da ste izgubili te liste, bi zaslužili, da visite. Lahko greš! Gospod Kemlič, ali imaš kakšno pisalno orodje?"

"Morda se kaj najde," je odgovoril stari. "Da bi bila le pola papirja in pero."

Starec je izginil skozi vrata v čumrato, ki je bila očividno skladišče vsakovrstnih ropotij, a je iskal dolgo časa. Kmitic je medtem hodil po izbi in se razgovarjal sam s seboj.

"Če imam liste, ali ne" je govoril, "hetman itak ne ve, če so izginili, in se bo bal, da bi jih ne obelodanil. Imam ga v rokah... Zvižaja za zvižajo! Zagrozim mu, da jih pošljem viteškemu vojvodi. Da! Pri Bogu je nada, da se prestraši tega."

Daljšje razmišljanje mu je pretrgal stari Kemlič, kateri je zapustil sobo in rekel:

"Papirja sem našel tri liste, toda ni tinte ne peres."

"Peres ni? Ali ni nobene ptice v gozdu? Treba bo katero ustreliti z ručnico."

"Nad kolnico je pribit jastreb."

"Idi ter prinesi njegovo krilo!"

Kemlič se je oddajal čimprej, zakaj iz Kmitičevega glasu je odmevala nestrpnost in nekaka mrzlica. Črez nekaj časa se je vrnil z jastrebim krilom. Kmitic ga je zgrabil, izruval letalno pero in ga začel šiliti z lastnim bodalom.

"Že gre!" je rekel ter pogledal proti luči, "toda laže je rezati ljudem glave nego peresa! Sdaj pa je treba še črniti."

Po teh besedah si je zavihal rokav, se globoko zabedel v roko ter pomohil pero v svojo kri.

"Pojdj ven, gospod Kemlič!" je rekel, "ter me pusti samega!"

Starec je šel iz sobe, gospod Andrej pa je začel takoj pisati:

"Odpovedujem službo Vaši knežji milosti, ker nočem dlje služiti izdajalcem in odpadnikom domovine. A da sem na razpelo prisegel, da ne zapustim Vaše knežje milosti, radi tega me Bog ne bo pogubil — tudi če bi se pogubil, rajši gorim za svoj lastni greh, nego li za javno in premisslveno izdajo domovine in kralja. Knežja milost me je vodila za nos, da sem bil kakor slep meč v tvojih rokah pripravljen prelivati kri lastnih bratov. Torej pozivam Vašo knežjo milost na božjo sodbo, da se razsodi, na čigavi strani je bila izdaja, a na čigavi je čista volja. Če se kdaj srečava, takrat bom vendarle, dasi ste močnejši in lahko ne le zasebnega človeka, temveč tudi celo ljudovlado vpičite na smrt, a je v moji roki le sablja, zahteval svoje pravice

in preganjal Vašo knežjo milost, k čemer mi bosta dajala moči moja žalost in moje notranje trpljenje. In Vaša knežja milost že dobro ve, da sem izmed onih, ki utegnejo škoditi tudi brez dvornih praporov, brez gradov in topov. Dokler bom dihal, se bom trudil maščevati se nad vama, da ne moreta biti gotova niti ure niti dneva. To je tako gotovo, kakor je gotovo to moja lastna kri, ki pišem z njo. Imam pisma Vaše knežje milosti, katera lahko pogube Vašo knežjo milost ne le pri kralju poljskem, temveč tudi pri Švedih, ker je v njih očitna izdaja ljudovlade, kakor tudi to da ste pripravljani zapustiti tudi Švede, če bi se jim kje izpodtaknilo. Pa da ste dvakrat mogočnejši, je vaša poguba v mojih rokah, zakaj podpisom in pečatom mora vsako verjeti. Torej predlagam Vaši knežji milosti sledeče: če bi se le en las skrivil onim, ki jih ljubim, a so ostali v Kejdanih, odpošljem ta pisma in dokazila knezu Sapiehi, napravim prepise in jih razpošljem po vsej deželi. Lahko volite: po vojni, ko nastane v ljudovladi mir, mi oddaste vi Bileviča, jaz pa pisma, če bi pa slišal kako slabo novico, jih takoj pokaže gospod Sapiehi Pontusu. Vaša knežja milost si želi krone, samo ne vem, če jo bo mogoče kam postaviti, če odpade glava vsled poljske ali švedske sekire. Zdi se mi, da bo bolje, da menjava, sicer pa se tudi potem ne bom nehal maščevati, toda potem bom razpravljal vso stvar privatno. Priporočil bi Vašo knežjo milost Bogu, če ne bi sami stavili vražjo pomoč nad božjo. — Kmitic.

P. S. Vojske zaveznikov Vaša knežja milost ne bo zastrupila, ker se bodo našli taki, ki bodo zapustili vražjo službo in se posvetili božji ter jih svarili, da ne pijejo piva ne v Orlu in ne v Zabudovu."

Tu je skočil Kmitic pokoncu in začel hoditi po izbi. Lice mu je gorelo, ker ga je lastni list kakor ogenj razgrel. To pismo je bila nekaka vojna napoved Radzivilom, vsaj je Kmitic čutil v sebi neko nadnaravno moč in je bil pripravljen se v tem hipu se postaviti oko v oko temu mogočnemu rodu, pred katerim se je tresla vsa dežela. On, preprost slahčič, preprost vitez, on, izobčenec, preganjan od pravice, on, ki ni pričakoval od nikoder pomoči, on, ki se je sprl z vsemi tako, da so ga povsod smatrali za sovražnika, on, ki je bil pred kratkim premanjan, je čutil sedaj v sebi tako moč, da je videl s preroškim očesom ponizanje knezov Boguslava in Januša in svojo zmago. Kako pa bo vodil vojno, kje bo našel zaveznikov, kako bo zmagal, ni vedel — še več, niti mislil ni na to.

SINOVA DVEH PREDSEDNIKOVA.
Ko so vprašali sina od predsednika Coolidgea, Johna, kaj misli o tem, kaj je njegov oče rekel: "I do not choose", je John odgovoril, da je prepričan, kar je njegov oče rekel, tako tudi misli. Res je bilo ta-

PISANO POLJE

The Fabian
Greenhouse and Florist
Box 29. R. R. No. 1. Phone 1358 M. Pueblo, Colo.
Rojakom širom Amerike se priporoča za naročila. — Cvetlice vsakovrstne za poroke, pogrebe, za darila k rojstnemu dnevu ali za okrasiti dom. — Edini slovenski cvetličar v naselbini.

PRVA NARODNA BANKA
CALUMET, MICH.
Ko pošljate denar v staro domovino, pridite k nam. Mi pošljamo denar na vse strani sveta po najnižjih cenah.
OPRAVLJAMO VSA BANČNA DELA — TOČNO, POSTENO, ZANESLJIVO.
Plačamo na hranilne vloge po 3%. Naše geslo je:
TOČNA IN ZANESLJIVA POSTREŽBA.
First National Bank
CALUMET, MICH.

Merchants & Miners Bank
CALUMET, MICHIGAN
Glavnica \$200,000 Preostanek \$200,000
Nedeljni dobiček.....\$190,000.
GORDON R. CAMPBELL predsednik
THOMAS H. VATSON, podpredsednik
FRANK J. KOHLHAAS, V. P. in blag.
E. H. MANGER, pomožni blagajnik
W. G. CUDLIP, pomožni blagajnik
PETER TALENTINO, pomožni blagajnik.
IZVRŠUJE VSA BANČNA POSLA ZANESLJIVO.

Najlepše božično darilo je dobra knjiga.

Izberite si izmed sledečih eno ali več in razveselite z njo drago osebo.

ZAROČENCA. Velezanimiva povest, polna napetih zapletljajev. Trdo vezana\$3.00
POTOP. Čim dalje čitaš ta roman tem bolj ti ugaja. 4.00
OTROKA KAPITANA GRANTA. Roman, ki popisuje doživljaje male skupine korajžnih Evropejcev med divjimi ljudozrci afriških pragozdov in avstralskih pustinj. Trdo, lično vezano. 2.00
Z OGNJEM IN MEČEM. Buren roman iz junaških davnih dni s slikami. Trdo vezan..... 3.50
JUNAKINJA IZ ŠTAJRA. Zanimiva povest iz časov boja med katoliško in protestantovsko vero. Trda vezava 1.50
ZGODBE SV. PISMA, STARE IN NOVE ZAVEZE. Trpežna, elegantna vezava v usnje..... 15.00
ŽIVLJENJE SVETNIKOV. Krasna vezava. Dva dela, skupno 5.00
HEART SONGS. Obširna zbirka najlepših in najbolj priljudnih ameriških narodnih pesmi z notami. Trda, elegantna vezava..... 2.00
ATLAS Z ZEMLJEVIDI posameznih držav in pokrajin celega sveta. Trdo vezana knjiga, v kateri najdete tudi važne zemljepisne podatke.. 2.50
Poleg te knjige bi morala biti v vsaki hiši tudi
GLOBUS, ali ZEMELJSKA OBLA, na kateri z lahkoto najdete vsak kraj na katerem koli delu sveta. Zlasti primerno darilo za šolsko mladino\$1.00
Poleg gori opisanega imamo v zalogi tudi veliko izbiro božičnih razglednic s slovenskim napisom. — Ducat 30c
Dalje tudi razne druge knjige in molitvenike, za katere blagovolite pisati po cenik.
Naročila, katerim priložite potrebno svoto denarja, pošljite na naslov:
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. 22nd STREET CHICAGO, ILL.

Ruth Elder Womackova:
NAŠ REŠITELJ "BAREN-DRECHT".
(Konec.)
Ko sva se spustila na morje, so nama s parnika vrgli dva rešilna pasa. Odnegli so ju valovi. Plavalva sva v ledenomrzli vodi, ki naju je hotela ugonobiti. Borba je bila nepopisno težka.

Jela sva že obupavati, ko začujeva klice. Ozreva se in glej! Bil je rešilni čoln, ki se nama je bližal. Valovi so ga premetavali kakor lupino. V čolnu je bilo pet mož. Štirje so skušali s skrajnim naporom doseči letalo.
Preživljala sem grozne trenutke in vsaka sekunda se je zdela kakor večnost. Eden izmed mož v čolnu nama je mahal z roko. Kmalu sva razumela, kaj hoče. Držal je v rokah konec motvoza in nama je dal znamenja, naj se oprimeva vrvi, ki nama jo bo vrgel.
Čoln se nama je približal na trideset čevljev. Vrv je padla tik pred nama v vodo, a imela sva križ, preden sva jo vlovila. Haldeman je privezal najprej mene. Jaz sem ga prosila, naj se reši najprej sam, pa ni hotel poslušati. Krmar me je potegnili v čoln, pri čemer sem bila krščena v drugič — topot z morskoro vodo.

Ko so me potegnili v čoln, sem začela s pogledom iskati Haldemana. Mahal mi je z roko, češ, naj se pomirim. Iz čolna so tudi njemu vrgli rešilno vrv in ga potegnili "na suho".
"Koliko vas je bilo na krovu?" so vprašali mornarji.
"Samo dva", se je glasil odgovor.
Krmar je zavil nazaj proti "Barendrechtu". Mornarji so veslali z resnimi obrazi. Videla sem, da jih skrbi vsaka ped vožnje. Prodrali smo počasi. Spoznala sem, da naše življenje v čolnu ni mnogo varnejše kakor v valovih. Vožnja je bila smrtonovarna. A mornarji so naperjali mišice in tako smo srečno dosegli cilj.

Na varnem!
Z "Barendrecht" so nam vrgli vrvi, katere smo si privezali okrog pasu. Potegnili so nas drugača za drugim kvišku. Oprijela sem se vrstnih lestev in sem zlezla navzgor. Haldeman je prišel za menoj.
Ko sva bila na parniku, je veljala najina prva misel letalu. Saj nama je bila "American Girl" tako zvesta! Letalo je bilo kake pol milje oddaljeno od parnika. Valovi so ga zanašali enkrat sem, enkrat tje. — Vprašala sva s Haldemanom, kapitana Goosa, če more letalo rešiti.

Odgovoril je, da je morje zelo nemirno in da pojde težko, ker nima njegov parnik dvigal in verig za tako delo.
Kmalu so se razlegali s poveljskega mostu rezki ukazi. Mornarji so spravili na površje verige in pripravili dvigala, parnik pa se je jel bližati letalu. Ko je privozil do njega, sta skočila dva mornarja na krila. Povezala sta ga z vrvmi, toda valovi so neprestano udarjali ob ladjo in videti je bilo, da stvar ne bo lahka. Kmalu je bilo letalo raztrgano na dvoje.
Legla sem v kapitanovo kajuto k kratkemu počitku. Napored zadnje pol ure me je tako izčrpal, da sem bila potrebna brezpogojnega odmoru, ki mi je del izredno dobro. Naenkrat sem mu z obraza, da je letalo izgubljeno. Valovi so ga razdejali, strli in odnesli. Ker je bil motor pri tem potisnjen proti bencinskemu tanku, je prišlo

tudi do eksplozije, ki je raznesla še ono, kar je ostalo.
"American Girl" je začela goreti. Bencin, razlit po vodi, se je vnel in plamen je odskočil proti "Barendrechtu". Mornarji so trenutoma poskakali nazaj na ladjo in Barendrecht je v strahu za lastno življenje odbrzel proč. Kmalu je zadnji košček letala izginil v valovih.

Kapitan Goos se je opravičil, da ni mogel rešiti naše ljube ptičke. Storil je itak vse, kar je mogel. Midva s Haldemanom pa sva počivala na krovu parnika in sva hvalila usodo, da se je tako končalo. Stiskala sva Goosu roko, on pa je venomer govoril, da je storil le svojo dolžnost.
"American Girl" počiva na morskem dnu. Nikoli več je ne bo na spregled. Moj sen, da bi pristala v Parizu, se topot na žalost ni uresničil.
Bogve, ali se mi bo moja srčna želja izpolnila kdaj pozneje?

DRZOVITOST ZRAKOPLOVCEV.

Vojaško letalo se je nahajalo visoko v zraku, ko je pilot George zapazil, da so se zlo-mili štirje vijaki, ki držijo skupaj posevno bruno. Signaliziral je, naj mu pošljejo nove vijake. Takoj se je dvignilo v zrak drugo letalo in poskušalo po vrvi spustiti poškodovano letalo vijake. Vsi poskusi so pa bili brez uspeha. Tedaj pa spleza pomočnik pilota drugega letala na kraj krila; ko je to videl pomočnik prvega letala, je storil isto in splezal tudi na krilo svojega letala. Pilota, ki sta vodila letala, sta zavezila lepo eden tik drugega — 10,000 čevljev visoko v zraku, je pomočnik drugega letala izročil prvemu vijake. Seyeda se je to zgodilo v trenutku, nista imela časa reči eden drugemu dobro jutro, pa tudi ne z Bogom. Takoj nato sta zopet pomočnika zlezla nazaj na svoja mesta. In po vsem tem drznem in nevarnem podvzetju se je izkazalo, da je bilo izpostavljanje nevarnostim nepotrebno. Vijaki niso bili pravi, letalo je bilo primorano spustiti se v vodo. K sreči se pa ni nikomur prav nič pripetilo, vsi so zdravi prišli na suho.

NE ČAKAJ, da pride kdo po naročino v hišo; ako ti je potekla naročnina, pošlji jo sam čimprej moreš na upravo lista.

V SEM DEKLETOM MORA BITI ZNANO TO.

"NAJVAŽNEJŠE za zdravlje je, da se varujemo zaprtja. — Primerne vaje in navadna hrana je proti zaprtju. Če pa že je potreba poslužiti se odvajalnega sredstva, je najbolje, da rabite nujol, ker popolnoma nič ne škoduje. Zlasti dekletom se nujol priporoča. Vzemite eno žličko nujola vsaki večer, predno ležete k počitku. Nujol lahko jemljete vedno; neglede na to, kako se počutite. Vsaka žena ga mora imeti doma eno steklenico.

IZŠEL JE
novi slovenski molitvenik z velikim tiskom
IMENUJE SE:
'Slava Mariji'
Sestavil in priredil Rev. Kazimir Zakrajsek, O.F.M.

Molitvenik je lično vezan y močno elegantno usnje, male žepne oblike, fin papir, mojsterski tisk, zlata obreza; na kratko: to je molitvenik, kakoršnega si vsakdo želi. Veseli ga bodo starejši, ker je tisk velik in razločen, veseli ga bodo mlajši, ker je priročne oblike in lahko čitljiv.

AKO HOČETE SVOJE DRAGE POSEBNO RAZVESLITI ZA BOŽIČ, PODARITE JIM TA MOLITVENIK.

Cena \$1.50

NAROČA SE PRI:
Knjigarna Amer. Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

NOTARSKA DELA.

kot kupne pogodbe, pooblastila, izjave, afdavite za dobiti vaše domače iz starega kraja in vse druge notarske posle izvršuje
JOHN JERICHI
— Notar —
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

PREJELI SMO
DRUŽINSKO PRATIKO
ZA LETO 1928.

Letošnja pratika je zopet prav zanimiva, brez katere gotovo ne bo zopet nobena slovenska hiša v Ameriki. Naročite jo dokler je v zalogi. Stane 25c. komad. Naroča se pri Knjigarni "Amerikanski Slovenec", 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naselja za prevoz — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.
Pohištvo
Telefona: Roosevelt 8221.
LOUIS STRITAR
2018 W. 51st Place, Chicago, Ill.